

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

D[omi]nica Jn quadragesima

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

A Dominus illuminat cecos. a **Et** iesus dixit illi: Respice. non appoluit manus nec aliquod unguentum ad sanandū eū: sed solum verbum. quoniam ipse dixit et facta sunt. b **F**ides tua te saluum fecit.

choreas illicitas: propter quas quotiens unum saltum faciunt in chorea: totiens unum saltum faciunt versus infernum: in tali est peccatum mortale. Unde Augustinus. Omnis motus perulantie saltus est in profundū cloacę. Et illa auctoritas etiam allegatur in summa vitioum in ca. de chorea.

Boz. ex fide eū in petratu sal^o spiri-
tualis: et etiam cor-
poralis. c **Et** cō-
festim vidit. Mi-
hil eū mediū inter
deum et factū dei.
d **Et** sequeba-
tur illum. ecce si-
gnū pfectę illumi-
nationis: scilicet in
corpore et in anima.
e **M**agnificas
deū. Boza. id est
magnā dicens euz
magnitudine p̄tu-
tis. vnde: Magn^o
dominus noster: et
magna virtus ei^o.

Et ier^o dixit illi. ^{s vide.} **R**espice: fides tua ^{s merito}
^{fidei vides intus et foris. s i instāti plaudis verbi}
te saluū fecit: et confestim vidit et ^{s laudans}
^{s miraculum}
sequēbatur illū magnificas deū: et ois
plebs vt vidit dedit laudē deo:

Bñica. I. in Quadragesima.
Euāge. Mat. III. 9. in p̄ncipio.

In il-
lo tēpo-
re. **B**ñic^o est b
iesus in de-
^{s solitudinem.}
sertum a spi-
^{s sancto. s s; vt su}
ritū: vt tenta-
^{peraret illum.}
ret a diabolo

B Et ois plebs
vt vidit. quod fa-
ctū ē: nō inuider vt
pharisei. s **D**e-
dit laudem deo
potentię dei cōgra-
tulando sanitati ce-
ci. Unde circa pre-
sens euangeliū vbi
dicitur: Omnis plebs vt vidit dedit lau-
dem deo. Sed heu plures hodie christia-
ni deū nō laudāt: sed debonorāt tripliciter.
Primo quidam honorant mundū exercē-
tes diuersos malos ludos: et per diuer-
sas lenicias. Munc laruis demonum: in si-
gnum q̄ sunt filii demonū: vtendo nūc ali-
is paganis gestis: vtendo pro recreatio-
ne: vtputa corporis: sed reuera pro corpo-
ris et anime destructione. Secundo: alij
deum inhonorant: corpus suum pascedo
contra laudem dei. vnde: Quorum deus
venter est. Et de illo deo quot miracula
fecit: quę in sermone Discipuli sup̄ epi-
stolas dominicales sermone. xlv. **T**er-
tio alij hodie contra laudem dei ducunt

p̄. 1. 4. 6. a

Dñi. 3. b

Ductus ē
deser-
tum a spi-
ritu vt tētare-
ret a diabolo. **D**at
thi. iij. **M**arci. j.
Luce. iij. Tentat^o
est dominus iesus
christus anno eius
xxx. Idus Ianua-
rii. feria. ij. luna. v.
Inditione. iij. An-
te initium illi^o euā-
gelij habetur Lu-
c. iij. Factū est au-
tem cum offis po-
pulus baptizaret
a Joanne. Et Iesu
baptizato et orante
apertum est celuz:
et descendit spiritus
sanctus corporali
specie sicut columba in ipsum. Et vox de
celo facta est: Tu es filius meus dilectus
in te complacui mihi. Et ipse iesus erat i-
cidens quasi annorum. xxx. vt putabatur
filius ioseph. Iesus autem plenus spū san-
cto/ regressus est a iordane. Tunc scilicet
statim post baptismum h **D**uctus ē
iesus. scilicet spontane. i **I**n deser-
tum. quod est inter hierusalē et hiericho: **L**uc. 10. c
vbi quidam homo incidit in latrones.
h **I**n spiritu. scilicet sancto. i **T**en-
taretur a diabolo. Boz. voluit au-
tem tentari christus: vt tentatorē supera-
ret: vt tentatos cōfortaret: vt modū vin-
cendi doceret: qz nemo pōt esse sine tētan-
tōnib^o. yū: Diligis ē vita hois sup̄ terrā. Job. 7. 8

Postilla

D

Luc. 10. c

Dñica. I. in Quadragesima

Et cum ieiunasset. **L**yra. vt carne suam innocente pro nobis maceraret: et exemplū fidelibus daret etiam ieiunandi. **Q**uadragesima diebus et quadraginta noctibus. nō vltra ieiunauit: vt virtus diuinitatis diabolo celaretur: quia etiam Moy- ses in monte: Heli- as in itinere tor- tibus ieiunauerūt. Aliiter tamen ieiunauit christus: et aliter moyses et heli- as: non enim ieiunauerūt virtute p- pria sicut christus: sed moyses susten- tatus colloq̄o dei: Helias dō ieiuna- uit in fortitudine ei- bi semel sumpti: sicut licet cuiusdam panis sub cinerib.

Et postea esuriit. per hoc ostendit in se veritatem hūang infirmitatis et occasionem tentatori dedit: sicut se- quitur. **E**t accedens tentator. scz in specie huma- na. Ad euidētiam huius tentationis aduertendū est: q̄ dia- bolus sciebat p̄ prophetas q̄ christus fu- turus erat verus de- us et ver- hō. vñ: Dav- uulus natus est nobis: et fili- dar- est nob. zc. sed nesciebat certitudinaliter q̄ iesus nazarenus esset ipse deus: ergo tentando dixit ei: **E**t si filius dei es. scz natu- ralis: et per consequens ei equalis in pote- state. **D**ic vt lapides isti panes fiant. vnde Chrysostomus. Cogitauit apud se: si poterit de lapidib- facere panes/ de fi- li- dei ē: si aut nō poterit/ hō ē. **Q**ui rñdēs sapiēter: nec diuinitatē eius pote- rat p̄cedere. **D**ixit: Scriptū est.

Qui rñdēs sapiēter: nec diuinitatē eius pote- rat p̄cedere. **D**ixit: Scriptū est. **M**itte te deorsuz. Scriptū est em̄ q̄

In scām ci. I. in hierlm q̄ dicebat scra: q̄ diuino cultui deputata. p̄pter tem- plū qd erat ibi. Nec erat licitū i lege dñi alibi deo sacrificare. **E**t statuit es- su. pl. tē. **S**or. Pinnaculū dī deambula- toriū circa muros tēpli: vbi ascēdebāt sa- cerdotes p̄plo p̄dicantes. **E**t dixit ei: Si fili- dei es mit. te de. **L**y. q. d. v- dute. quia potes sine piculo: et etiā p̄pter misterii angeloz tibi seruiciū. Scriptus est em̄: **Q**m angelis suis mandauit de tet- z in manib- tollēt te: ne forte offendas ad lapidē pedē tuū. **A**t illi iesus. Chrysostomus. **N**ihil motus vel indignat- sed em̄ multa mo- destia scripturaz ei rñdit. **Q**uod scriptū ē.

Qui rñdēs sapiēter: nec diuinitatē eius pote- rat p̄cedere. **D**ixit: Scriptū est. **M**itte te deorsuz. Scriptū est em̄ q̄

In scām ci. I. in hierlm q̄ dicebat scra: q̄ diuino cultui deputata. p̄pter tem- plū qd erat ibi. Nec erat licitū i lege dñi alibi deo sacrificare. **E**t statuit es- su. pl. tē. **S**or. Pinnaculū dī deambula- toriū circa muros tēpli: vbi ascēdebāt sa- cerdotes p̄plo p̄dicantes. **E**t dixit ei: Si fili- dei es mit. te de. **L**y. q. d. v- dute. quia potes sine piculo: et etiā p̄pter misterii angeloz tibi seruiciū. Scriptus est em̄: **Q**m angelis suis mandauit de tet- z in manib- tollēt te: ne forte offendas ad lapidē pedē tuū. **A**t illi iesus. Chrysostomus. **N**ihil motus vel indignat- sed em̄ multa mo- destia scripturaz ei rñdit. **Q**uod scriptū ē.

In scām ci. I. in hierlm q̄ dicebat scra: q̄ diuino cultui deputata. p̄pter tem- plū qd erat ibi. Nec erat licitū i lege dñi alibi deo sacrificare. **E**t statuit es- su. pl. tē. **S**or. Pinnaculū dī deambula- toriū circa muros tēpli: vbi ascēdebāt sa- cerdotes p̄plo p̄dicantes. **E**t dixit ei: Si fili- dei es mit. te de. **L**y. q. d. v- dute. quia potes sine piculo: et etiā p̄pter misterii angeloz tibi seruiciū. Scriptus est em̄: **Q**m angelis suis mandauit de tet- z in manib- tollēt te: ne forte offendas ad lapidē pedē tuū. **A**t illi iesus. Chrysostomus. **N**ihil motus vel indignat- sed em̄ multa mo- destia scripturaz ei rñdit. **Q**uod scriptū ē.

In scām ci. I. in hierlm q̄ dicebat scra: q̄ diuino cultui deputata. p̄pter tem- plū qd erat ibi. Nec erat licitū i lege dñi alibi deo sacrificare. **E**t statuit es- su. pl. tē. **S**or. Pinnaculū dī deambula- toriū circa muros tēpli: vbi ascēdebāt sa- cerdotes p̄plo p̄dicantes. **E**t dixit ei: Si fili- dei es mit. te de. **L**y. q. d. v- dute. quia potes sine piculo: et etiā p̄pter misterii angeloz tibi seruiciū. Scriptus est em̄: **Q**m angelis suis mandauit de tet- z in manib- tollēt te: ne forte offendas ad lapidē pedē tuū. **A**t illi iesus. Chrysostomus. **N**ihil motus vel indignat- sed em̄ multa mo- destia scripturaz ei rñdit. **Q**uod scriptū ē.

Dei. 8. 2. in Deut. i. **N**ō i solo. pane. scz corporali.

ad faciendum penitentiam pro nobis: et exem- plum dandum resistendi.

Et cum ieiunasset quadraginta diebus et quadraginta noctibus postea esuriit. Et accedens tenta- tor dixit ei. Si filius dei es. dic ut lapides isti panes fiant. Qui re- spondens dixit: Scriptus est: Non

in solo pane viuit hō: scz in oi ver- bo qd procedit de ore dei. Tunc i-

assūpsit eū diabol- in sanctā ciui- tatem: et statuit eū supra pinnacu- lum tēpli. Et dixit ei: Si fili- dei es p-

mitte te deorsuz. Scriptū est em̄ q̄

quia homo est corporalis vite: et sic in pane cor- porali viuit: et est spiritalis nature: et sic in pane spūali viuit: qui est doctrina scripturarū.

quia homo est corporalis vite: et sic in pane cor- porali viuit: et est spiritalis nature: et sic in pane spūali viuit: qui est doctrina scripturarū.

quia homo est corporalis vite: et sic in pane cor- porali viuit: et est spiritalis nature: et sic in pane spūali viuit: qui est doctrina scripturarū.

quia homo est corporalis vite: et sic in pane cor- porali viuit: et est spiritalis nature: et sic in pane spūali viuit: qui est doctrina scripturarū.

quia homo est corporalis vite: et sic in pane cor- porali viuit: et est spiritalis nature: et sic in pane spūali viuit: qui est doctrina scripturarū.

quia homo est corporalis vite: et sic in pane cor- porali viuit: et est spiritalis nature: et sic in pane spūali viuit: qui est doctrina scripturarū.

quia homo est corporalis vite: et sic in pane cor- porali viuit: et est spiritalis nature: et sic in pane spūali viuit: qui est doctrina scripturarū.

quia homo est corporalis vite: et sic in pane cor- porali viuit: et est spiritalis nature: et sic in pane spūali viuit: qui est doctrina scripturarū.

quia homo est corporalis vite: et sic in pane cor- porali viuit: et est spiritalis nature: et sic in pane spūali viuit: qui est doctrina scripturarū.

A **C** **H**o tentabis dñm deum tuum
Ly. Tentare eñ deñ: est querere experi-
mentum de dei virtute absqz necessitate:
z hoc e peccatũ: qz quãdo cũqz homo hz
aliquid qd potest facere p m viã humanã

cultũ diuinũ sibi nitit vsurpare: unde ab
initio appetit deo se siles fieri. **C** **L**uc
dixit ei iesus: **G**ade sathana. id e re-
cede a me: quia aduersarius es veritatis
hoc ait iesus quasi cum indignatione: qd

ad euadendũ peri-
culũ: ñ debet illud
omittere querẽdo
diuinũ experimen-
tũ. Et propter hoc
probatio ferri can-
dentis: z duella tã-
qz illicita prohibe-
tur ab ecclesia: per
hoc enim respõdit
dominus christus
diaboli tentanti ip-
sum: quia cum pos-
set de pinnaculo tẽ-
pli descendere per
viam humanã: sci-
licet p gradus ad
hoc factos i tẽplo:
non debeat per ali-
um locũ descende-
re: qz hoc esset de-
um tentare.

qz angelũ suis mãdauit de te: z in
manibz tollẽt te: ne forte offedas
ad lapidẽ pedẽ tuũ. **A**it illi iel^o

Rursus scriptum est. **N**on ten-
tabis dñz deũ tuũ. **I**terũ assũpsit

eũ diabol^o in montẽ excelsũ val-
de: et ostendit ei oia regna mundi z

gliaz eoz. **E**t dixit illi: **H**ec oia ti-
bi dabo si pcedens adoraueris me

Tũc dixit ei iesus: vade sathã:
le nomen demonis.

Scriptũ est em: dñm deũ tuũ
adorabis: et illi soli seruiet.

Tunc reliqẽt eũ diabol^o. **E**t ecce
angeli accesserũt et ministrabãt ei.

Scriptũ est em: dñm deũ tuũ
adorabis: et illi soli seruiet.
Tunc reliqẽt eũ diabol^o. **E**t ecce
angeli accesserũt et ministrabãt ei.

nõ fecit in precedẽ
tibz tentatiõibus
ad ostendẽdum qz
prias iniurias de-
bet homo patieter
portare: sed dei in-
iurias nullo modo
sustinere: z hãc ve-
ritatez per scpturã
confirmat: dicens:
C **S**ch. e. em: dñm deũ tuum
adorab zc. **L**yc.
adoratiõẽ latrĩe qz
soli dõ debet. **S**a-
cti autem venerari
possũt veneratiõẽ
dulcẽ. **C** **L**uc re-
liquit eũ dia. cã/
qz confusus ex dei
triumpho. **C** **E**t
ecce angeli acces-
serũt z ministra-
bãt ei. sicut domi-
no vero proprij ser-
ui. **E**t hoc apparet
diuinitas christi: qz
nulla natura est su-
per angelicã nisi
diuina. Circa pñs

enãgelium/vbi dicitur: Tentaretur a de
abolo Lucifero. **U**bi notandum est qz lu-
cifer fuit de summo ordine/et supremũ
ordinem tenuit: cui tanqz principi de sin-
gulis ordinibus magna multitudo adhe-
sit: quos omnes secum duxit. **L**ucifer au-
tem dicitur esse: quia pze ceterz luxit: suoz
pulschritudinis consideratio eum excecã-
uit: subditosqz habere voluit: z nulli sub-
iectus esse cõcupiuit: primum hominem
tentauit et vicit: christum tentauit: et vi-
ctus est: potestate suã tunc amisit: quã
in vltimis temporibus recuperabit nunc
ligatus: sed in fine mundi soluetur.

B **I**terũ assũpsit eum diabo-
lus. **S**ozra. **E**t si
non ex vno: tamen
ex reliquo supera-
ret. **C** **I**n mon-
tẽ excelsũ val-
de: z ostendit ei

omnia regna mundi. nõ est sic intelli-
gendum qz ex illo loco possent omnia re-
gna z omnes ciuitates determinate vide-
ri: sed ostendẽdo diuersas partes orbis/
dixit ei: Tale regnum est in tali situ: z ta-
le in tali enarrando breuiter magnitudi-
nem z gloriã illorum regnoz. **C** **E**t
dixit illi: **H**ec omnia tibi dabo. qua-
si diceret. **I**n omnibus illis faciam te re-
gem. **E**t hec diabolus arroganter loque-
batur: nõ em potuit facere: sed metiebat:
qz mendax est z pater eius: scz mendaci.
C **S**i proci. tãqz inferior. **C** **A** dora-
ueris me. tanqz superior. **E**cce diabolus

enãgelium/vbi dicitur: Tentaretur a de
abolo Lucifero. **U**bi notandum est qz lu-
cifer fuit de summo ordine/et supremũ
ordinem tenuit: cui tanqz principi de sin-
gulis ordinibus magna multitudo adhe-
sit: quos omnes secum duxit. **L**ucifer au-
tem dicitur esse: quia pze ceterz luxit: suoz
pulschritudinis consideratio eum excecã-
uit: subditosqz habere voluit: z nulli sub-
iectus esse cõcupiuit: primum hominem
tentauit et vicit: christum tentauit: et vi-
ctus est: potestate suã tunc amisit: quã
in vltimis temporibus recuperabit nunc
ligatus: sed in fine mundi soluetur.

Joã. 8. f.

Dominica. II. in Quadragesima

E
Postilla

Egressus iesus secessit in **zē**.
 Darb. xv. Dar. vii. Distoria
 huius euangelij facta est anno
 christi. xxxii. Idus Daū. feria.
 vii. luna. xix. inditione. v. An̄ incitū huius

euangelij scribit san-
 ctus Mattheus in
 eodē ca. p̄ christū di-
 cit discipulis suis.
 Omnis plantatio
 quā non plantauit
 pater meus celestis
 eradicabit. Sinite
 illos: scilicet phari-
 seos et scribas: ceci-
 sunt et duces ceco-
 rum. Cecus autem
 si ceco ducatum fi-
 ker ambo in foueā
 cadunt. Tunc post
 modū sequit euang-
 elij hodiernum.

Egressus ie-
 sus. scilicet de ter-
 ra geragenorum re-
 licis scribis et pha-
 riseis calumniato-
 ribus suis: q̄ ex hoc
 calumnia bantur: qz
 discipuli christi trā-
 gredenter tradi-
 tiones seniorum: et
 nō lotis manibus
 māducarent. Et h̄
 ipsi pharisei puta-
 bāt esse grāde pec-
 catū. Christus au-
 tem dixit. Non lo-
 tis manibus mā-
 ducare nō coinquā-
 nat hominē: sed q̄
 de corde exeunt ea
 coinquant hominem. De corde em̄ exe-
 ut cogitationes male: homicidia/adul-
 teria/fornicationes/furta/falsa testimonia/
 blasphe mie: hec sunt que coinquant ho-
 minem. **E**gressus in partes tyri et
 sidonis. Tyrus et sidon sunt ciuitates
 gentilium sitē in terra. p̄missionis prope

montē libani. **E**t ecce mu. chana. **E**
 scz natione. Nam chanaei habitauerūt
 in terra p̄missionis ante filios israel: nec
 poterāt per eos totaliter extirpari. vnde
 ista mulier ab illis qui remāferant descē-
 derat. Ista autem
 mulier audiuit de
 miraculis iesu chri-
 sti: et ideo firmiter
 credebāt: qz filiam
 suam sanare pote-
 rat. **E**t finib⁹
 illis egressa. Qui
 mo venit ad ietum
 intra domū: sed qz
 eā ibi non exaudi-
 uit: secuta est eū in
 itinē clamās: **Di-**
 serere mei fili Da-
 uid. Audierat em̄
 christū p̄missum
 iudeis descēdere d̄
 genere dauid: ergo
 clamauit eū. **E**t
 serere mei fili. Da-
 uida. **E**t filia mea male-
 de. **Ver.** Qui nō
 ridit ei verbū.
 Hec est prima du-
 ricia quas christus
 ostēdit huic mulie-
 ri: nō propter indi-
 gnationē: s̄ vt ex p̄
 seuerātia ipsi in p̄-
 ce firmitas fidei e-
 et deuotio ostende-
 retur discipulis: vt
 ipsi p̄ ea rogaret:
 vt sic ostēderet nos
 sanctorū precibus
 indigere. Vnde se-
 quitur. **E**t ac-
 cedentes discipuli eius rogabāt eu-
 pro ea. **E**t dicit: Dimitte eā: qz
 clamat post nos. **Ly.** moti erant ad h̄
 ex cōpassione: vt videntes fidem et deuo-
 nem mulieris. **E**t ipse autē r̄dēs ait
 Ad sū missus nisi ad oues que **zē**.
 Ista fuit secūda duricia christi ad mulie-

Dñica. II. in Quadragesima Euāg. Mat. XV. b. in medio

Fail-
 lo tēpo
 a genesare b
 re. **E**gressus
 s̄ scōzum abūt
 vel declinavit
 iesus secessit
 s̄ vbi ille ciuitates
 erant sitē.
 i partes tyri
 et sidonis: et

Ecce mulier chanaea a finib⁹ ill⁹
 egressa clamauit dicēs ei: **Adi-**
 serere mei fili dauid: filia mea ma-
 lea demonio vexat. **Qui nō re-**
 spōdit ei verbū. **Et accēdēt ei di-**
 scipuli eius rogabāt eū dicētēs:
Dimitte eā: qz clamat post nos.
Ipse autē r̄dēs ait: Non sum b

cedētēs discipuli eius rogabāt eu-
 pro ea. **E**t dicit: Dimitte eā: qz
 clamat post nos. **Ly.** moti erant ad h̄
 ex cōpassione: vt videntes fidem et deuo-
 nem mulieris. **E**t ipse autē r̄dēs ait
 Ad sū missus nisi ad oues que **zē**.
 Ista fuit secūda duricia christi ad mulie-

Rem ista: quasi diceret ea non esse de oibus israel. i. dicit et persequens relinquebat quod ipsa erat de oibus diaboli. *Lyra.* Antiquis patribus iudeorum facta fuit promissio de christo: sicut *Abrahae* et *Dauid*. Sed quod iudei per maiorem partem fidem christi respulerunt: et gentiles eam susceperunt: *Ideo* dicit *Hiero.* Non dicit christus hoc quoniam etiam ad gentes missus sit. *Luz* autem haec mulier vidit: quod nihil posset imperare per apostolos: tunc personaliter propius accessit: unde sequitur. **At illa venit prociens ante pedes eius.** **Et adoravit eum.** *scilicet* tanquam dominum et creatorem omnium creaturarum: tanquam deum celi et terre: tanquam preceptorem angelorum et hominum. **Et dicens: Domine adiuua me.** *Et quia filie infirmitatem suam estimat: ideo dicit: Domine adiuua me.* **Qui respondens ait: Non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus.** *Haec est tertia duricia quod eam canem appellauit: et non esse dignam panem.* **At illa dixit: Etiam domine.** *Idcirco ostenditur humilitas mulieris huius: quod ipsa facebatur se esse canem dicens: Etiam domine: quod verum est quod dicitis: nec peto panem integrum sed micam.* **Et cum et catelli edunt de micis que cadunt de mensa dominorum suorum.** *quasi dicitur: quod sicut catelli aliqua modica: ut potest micas cadentes de mensa percipiunt: sic et ego gentilis debeo saltem modicum*

missus nisi ad oues que perierunt
deposita veredidia: nam necessitate compulsa venit in propria persona.
domus israel. At illa venit et adorauit eum dicens: Domine adiuua me.
scilicet israel.
Qui respondens ait: Non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus.
scilicet israel.
At illa dixit: Etiam domine.
scilicet israel.
Et catelli edunt de micis que cadunt de mensa dominorum suorum.
scilicet israel.
Tunc respondens iesus ait illi: Mulier magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia eius ex illa hora.

quid percipere de beneficiis tuis. **Querit hic quare christus huic mulieri tantam ostendit duriciam? Respondet Hiero.** Hoc fecit ut exemplum perseverantiae nobis daret: et eius fidem et constantiam probaret: et probatam manifestaret. **Tunc respondens Iesus ait illi.** Mulier magna est fides tua. *Jacobus parisiensis.* Hoc patet ex hoc quod filiam non secum adduxit ad Iesum: sed eam dimisit in domo: nec christum ad eam ire petiuit: quod credebatur eum posse filiam suam liberare solo verbo. **Et ait tibi sicut vis.** *Lyra.* quasi dicitur: fides tua hoc merebitur. *Chrysostomus.* **Idcirco ostendit quantum valet constantia orationis: quia quod apostoli non obtinuerunt ista percipit.** **Et sanata est filia eius ex illa hora:** scilicet quando sermo christi processit de ore eius: quia cum rediit domum: inuenit filiam sane mentis et plene liberatam et sanata. *Circa presens euangelium ubi dicitur: Filia mea male a demone vexatur.* *Nota* dum quod ad hoc quod quis non possideat a diabolo duo valent. *Primo* ut quis sibi a peccato caueat: *postquam* mortali: et si incidit: statim conuertat: quia in talis demoni potestatem non habet: ut probat *Cassianus* in collationibus patrum per exemplum de sancto *Antonino*: quem duo magi odientes: per tres successiue demones eicere de cella sua conabantur. *Cum* autem beatus *Antoninus* tentationem amarissimam sentiens oraret: et signo crucis se muniret: semper vacui demoni

scilicet de homine magis dicitur quod perierunt dicitur dandi.

Duo valent contra obsequium diaboli.

nes recesserunt. Et sic tandem magi illi a beato Anthonio p̄tute crucis christi et fidei catholice discerentes: ad fidem conuersi sunt. Tunc diffiniuit beatus Anthonius nullatenus demones posse mentem cuiusquam vel corpus inuadere: nisi ea prius destituerint omnibus cogitationibus sanctis: et nisi prius mentem possederint. Secundo valet fidei symbolum dictum: vel crucis signum pro se vel pro suis impressum. Exemplum patet in dial. Hieronymo libro. iij. ca. vij. de iudeo custodito per signum sancte crucis.

test epire nisi in oratione et ieiunio. b. Et illud id est obsessum non demonium. c. Erat mutum. Bona: scilicet ab effectu: quia mutum faciebat hominem. Et alibi habetur: quod etiam cecus erat.

Et in alio loco: quod etiam surdus erat. Unde Beda. In vno homine tria perpetrata sunt miracula. Cecus videtur: mutus loquitur: obsessus a demone liberatur. d. Et cum eiecisset demonium: locus est mutus. Et admiretur turbę. scilicet simplices et minores: maiores autem calumniabantur miraculum: et blasphemabant: unde sequitur.

Dñica. III. in Quadragesima Euange. Lu. XI. b. circa medium.

¶ In illo tempore: Erat Jesus cuius virtute sua expulit sus eiciens demonium: et illud erat mutum. Et

Postilla

Rat Jesus eiciens demonium: et illud erat mutum. Et cuius virtute sua expulit sus eiciens demonium: et illud erat mutum. Et dicitur autem ex eis dixit: i beelzebub princeps demoniorum eicit demonia

unde Siluestri de hac questione

¶ Quod causa fuit destructionis lingue. cum eiecisset demonium locum eius: et miratus: et admiretur turbę. Unde dicitur autem ex eis dixit: i beelzebub princeps demoniorum eicit demonia

banus dicitur: quia virtute demonis factum esset. Unde et invidia peruertit iudicia: et facta interpretantur ad deterioris partem. Scribe autem et pharisęi valde oderunt christum: quia acriter arguebat eorum vitia: et ideo miracula diuina virtute facta dicebant fieri arte magica. In beelzebub princeps demoniorum. Unde Beda. Cultus idolarum a rege ciuitatis Minie ortus habuit: qui de morte patris sui nomine Bel intentus doluit: quod ob memoriam sui auream statuam patris sui imaginem et similitudinem habentem fecit: quam habuit in tanta reuerentia: ut si aliquis fugitiui vel facinorosi ad eam consergeret: essent securi de vita sua: id cõperisset.

¶ De genere demoniorum in nullo po-

A honores diuinos imagini exhibere: videtur regi coplacere in hoc: quo ex iplo, egeri de locis adiacentibus in honore patrum suorum statuas aureas fecerunt: et sic creuit idolatria. Beelzebub interpretatur vir muscularum siue habes muscas: quia multis congregabatur ad idolum illud propter cruorem animalium quibus immolabantur. In predicto autem simulacro dicebant iudei principem demomoniorum habitare: Tunc quod illud dicitur primum fuisse idolum: sicut dicitur in historiis: Tunc quod cultus eius apud gentes generalior erat atque celebrior: et ipsius dicebatur christum esse demonia: hoc autem ex magna inuidia. Et Chrysostomus inuidus non querit quod dicat: sed solum ut dicat. Alii tentantes signum de celo: quia dicitur in libro Regum: sicut factus fuit spiritus belie. Aut manna per descensum: sicut tempore moysi. Et sic tempore Iosue: sol stetit spacio unius diei. Et sic tempore Eszechie: sol retro cessit decem gradibus. Ipse autem vidit cogitationes eorum. Beda. Non ad dicta: sed ad cogitata christus respondit: ut vel sic compellerent credere patri eius: qui cordis occulta videbat. Hoc enim non potest demon vel aliqua creatura: sed solus deus: ut et ipsi in sua scriptura habebant. Unde dicitur in libro Regum: Tu solus

nostri corda filiorum hominum. Item alibi dicitur: Domo videt ea que parent: de autem i. Re. 16. b. dixit eis: Omne regnum in seipsum diuisum desolabitur. id est destruetur. Naz ve dicit Hieronymus. Parues res concordia crescunt: discordia res maxime dilabuntur. Tu Aristoteles. Dis enim virtus unita fortior est seipsa dispersa. Et domus supra domum cadet. Blo. Domus supra domum cadit cum habitatores unius domus a familia alterius domus opprimunt. Et si autem sathanas in seipsum diuisus est. igitur ita ut vnus expellat alium. Quomodo stabit regnum eius. id est potestas eius. Quia dicitur in beelzebub eijcere me demonia. Si autem ego in beelzebub eicio demonia: filii vestri in quo eijciunt: Ideo ipsi iudices vestri erunt. Proburo si in digito dei eijciunt: quibus dedi potestates super demonia: in nomine meo demonia eijciunt: iniquum est dicere: me in virtute beelzebub demonia eijcere. Ideo ipsi iudices vestri erunt: quia existentes assessores mei in finali iudicio sententiam meam approbabit. Porro si in digito dei eicio demonia: in virtute spiritus sancti: qui bene digito comparatur: sicut enim digito precedit a corpore et manu: sic

^{scilicet dnm.} ^{scilicet bellus fecit.}
Alij tentantes signum de celo
^{scilicet intellexit.} ^{scilicet pharisaeorum.}
querebant ab eo. Ipse autem vt vi-
^{scilicet qualemq; etiam.} ^{scilicet p seditiones intestinas}
dit cogitationes eorum: dixit eis:
^{scilicet standem.}
Omne regnum in seipsum diui-
^{scilicet sic pariter.} ^{scilicet generale nome}
sum desolabitur: et domus supra
domum cadet. Si autem et sathanas
^{scilicet demomo.} ^{scilicet vt vnus contra alium.}
in seipsum diuisus est: quomodo
^{scilicet q; ois facit quod ad sua voluntates spectat: et}
stabit regnum eius: quia dicitur
^{scilicet qd ille vult malu alter non vult: et sic no sunt con-}
^{scilicet tentans in malo: et ergo regnu mali q; no stabit.}
tensi beelzebub eijcere me demonia.
^{scilicet q; omnia opera mea sunt contra via}
^{scilicet bolum.}
Si autem ego in beelzebub
^{scilicet qm vestram opinionem}
eicio demonia: filii vestri in quo
^{scilicet q; apostoli mei ex iudeis.}
eijciunt: Ideo ipsi iudices vestri
^{scilicet id est in virtute}
erunt. Proburo si in digito dei eij-
^{scilicet spiritu sancti mea et patris: quia induit sunt ope}
^{scilicet ra trinitatis.}

3. Reg. 18.
Exo. 16. d
Jof. 10. c.
Esa. 38. b
3. Re. 3. d.

ut manū hac
 beelzebub ego in
 spiritu dei eij-

Dñica. III. in Quadragesima

E spūscūs pcedit a p̄re ⁊ filio. a **C** Profecto venit i vos regnū dei. **S**oz. sententia diuini iudicij. **Q**ñ Aug. Regnū dei ē potestas iudiciaria qua damnantur impij ⁊ a fidelib⁹ secernunt. **b** **C** Cū for
 tis armat⁹. i. dia
 bol⁹. **c** **C** Custodit atrium suū. **S**oz. i. mūdum: qz diabolus añ aduē
 tū fili dei in mūdo sine cōtradictione principabatur.
d **C** In pace sūt oīa q̄ possidet. i. oēs pctōies q̄ obe
 diūt ⁊ fauēt ei. In pace sunt: qz ad diabolū. **Q**ñ Bre
 go. Illos pulsare negligit: quos qui eto iure possidere se sentit. **e** **C** Si autē fortior illo supuenies. i. cōri
 stus. **f** **C** Uicerit eū: vniuersa ar
 ei⁹ au. in ab⁹ cō
 fidebat. **C** hristus em̄ facit hō inuaste diabolū: ⁊ arma eius abstulit: id est astutias ⁊ neqtias ip̄i. **g** **C** Et spolia ei⁹ distri
 buit. i. ho mines ab eo dece
 ptos ch̄ist⁹ p se: et psequētē p ap̄los suos ad noticiā veritatis ⁊ fidē sanctę trinitatis reuoca
 uit: q̄ spolia ch̄ist⁹ distribuit: cuj fide
 les suos custodit angeloz mancipa
 uit: ⁊ dona spūscū ei⁹ tribuit: resistendo ampli⁹ tētatōib⁹ suis. **h** **C** Qui nō est meū ptra me est. q. d. p̄m glo. Opera mea nō pueniunt cū opibus diaboli: ego

em̄ volo bonū / ille vō malū: ego amo hu
 militatē / ille supbiā: ego diligo castitatē /
 ille luxuriam: ego volo anias saluare / ille
 pdere. **i** **C** Et qui non colligit meū. in vnitare fidei dilectōis dei et proximi.
k **C** Disp̄git. qz si cur officū ch̄isti ē
 disp̄sa cōgregare: sic ecōuerso officij
 um diaboli ē pgre
 gata disp̄gere.
l **C** Cū imūdus spūs exierit ab
 hoie. scz p cōriti
 onē / confessionē / et
 verā penitentiā.
m **C** Ambulat p loca ina
 q̄sa. i. arida. Et itelligit
 corda fidelū: i. q̄
 exccatus ē humoz
 mūdang lasciuie: q̄
 diabolo resistunt:
 nō p̄sentētes suis
 suggestōib⁹ vt pec
 cēt: s; viritē resistit
 sibi. **n** **C** Querēs
 requiē ⁊ nō inue
 niens. quia vbi re
 quiescit spūscūs
 p bonas meditati
 ones: spirit⁹ mali
 gn⁹ illuc iterare nō
 audet. **o** **C** Dicit:
 Reuertar in do
 mum meā. i. que
 olim erat mea.
p **C** Et iui. i. expulsi⁹ sū p peni
 tentiā. **q** **C** Et cū
 venerit inuenit
 eā sco. mū. et or.
 scz p penitentiā / et
 vacante in bono
 ope. **q**ñ necesse ē
 vere penitenti: vt semp aliquid boni ope
 ris faciat: ne diabolus inueniat eū ocio
 sū. **r** **C** Et tūc vadit ⁊ assu. ali. septē
 spūs ne. sc. p septenariū numerū intel

*¶ Lerte digni estis iudicio grauiss/
 mo: qz deū blasphemastis.*

*a cio demonia: pfectō peruenit in
 b vos regnum dei. Cū fortis ar/
 s. i. diabol⁹ manit⁹ astutia: q̄ hoiem inecat i rea
 tum pcti original⁹ s i. mūdū qui est
 atrū ad celā ⁊ ad infernū.*

*c matus custodit atrium suum: in
 d pace sunt oīa q̄ possidet. Si sūt
 s ch̄istus qui est fortior diabolo
 s pctm originale s p factm baptisimi*

*f fortior illo supuenies vicērit eū:
 s i. p̄tēs in limbo
 vniuersa arma ei⁹ auferet in quī
 s diabol⁹: qz null⁹ potuit euadere man⁹ eius.
 s i. p̄tēs in limbo*

*g bus cōfidebat: ⁊ spolia ei⁹ distri/
 s in ascensione sua quolibet ordinauit ⁊ ch̄os
 iuxta merita s i. diabolus*

*h buet. Qū nō ē meū aduersū me
 s in vnitare ecclē ⁊ vnitare via charitatis.*

*ē: ⁊ qui nō colligit meū disp̄rgit
 s p diuersas vias. i. supbie: luxurie: auaricie ⁊c.
 s diabol⁹ p pctm*

*l Cum imūdus spūs exierit ab
 s per penitentiā s i. arida: puta scā corda.*

*m homie: ambulat p loca inaquo/
 s p p̄sentm in pctm. s qz sancti cito non con
 sa querēs requiē ⁊ nō inueniēs/
 sentunt. s i. conscientiā ⁊ corpus.*

*n dicit: Reuertar i domū meā un/
 s illuc*

*o de exiui. Et cū venerit: inuenit
 s penitentiā s gra sed vacante*

*q eam scobis mūdātā ⁊ ornatā: et
 tunc vadit et assumit alios septē*

¶ Ad in locis hinc inde

A ligatur septem peccata mortalia. Ande dicit Gregorius: Magdalena septem demonia habuit: que vniuersis virtus plena fuit. **a** **E**t ingressi habitant ibi: quia de domo dei fit habitatio demonu.

b **E**t sunt nouissima hois illius peiora prioribus. q. quodlibet peccatu in recidiuare peius est. **c** **F** simile ante recidiu. ppter ingratiuine. **c** **F** a. **c** **t**u est autem cu hec diceret. scilicet christus loquedo contra iudgos ipsi os redarguen. do. **d** **E**t tollens vocem. i. in christi comendatione.

e **Q**ueda mulier de turba dixit illi. **B**or. **N**o diues. no nobilis: sed de comuni plebe: que fuit sancta **B**arcella famula sancte marthe: que audies christum a iudgis et phariseis blasphemari et de honestari: et no valens ulterius sustinere: ad laudem filij dei et confutationem iudeorum et phariseorum et scribarum: prouipit in laudem filij et matris: dicens: **f** **B**eatus uenter qui te portauit. et sic matrem dei ex filio laudat: qz ab ipso filio habet gram et gloria. **g** **E**t vere beatus ueter: qz ibi deus factus est homo/eternus teporalis/imo: talis mortalis. vnde: **h** **E**t uerba q dixisti. i. a quibus alimentu lactis suscepisti. **i** **A**t ille dixit: **Quinimo. q. d.** no tm illa e beata q me portauit in utero suo: et lactauit me ex uberib suis: imo etia i **B**ri q audiuit uerbu dei. aure inter creden

l **B**eatus uenter qui te portauit: et uerba que suxisti. **At ille dixit: Quinimo: Beati qui audiunt uerbum dei: et custodiunt illud.**

a **S**piritus secum nequiores se: et ingressi habitant ibi: et sunt nouissima hominis illius peiora prioribus. **f** **A**ctum est autem cum hec diceret: extollens uocem que dam mulier de turba: dixit illi: **B**eatus uenter qui te portauit: et uerba que suxisti. **At ille dixit: Quinimo: Beati qui audiunt uerbum dei: et custodiunt illud.**

h **E**t uerba que suxisti. **At ille dixit: Quinimo: Beati qui audiunt uerbum dei: et custodiunt illud.**

l **B**eatus uenter qui te portauit: et uerba que suxisti. **At ille dixit: Quinimo: Beati qui audiunt uerbum dei: et custodiunt illud.**

k **E**t custodiunt illud. opere impletus. Quia no auditores legis iustificabuntur: sed factores. Beati ergo in spe in presenti: sed in futuro in re. **l** **C**irca preloens euangelia ubi dicitur: Erat iesus eu

ciens demonium et illud erat mutuum. **Queritur: cu christus fecit multa miracula: et suam misericordiam pluribus hominibus indulst: eos ab infirmitatibus liberado: quibus uel cui sua misericordiam magis dicit exhibuisse? Respondet: qz dñs nr iesus christus: ut dicunt doctores Augustin? Hieronym? et christo: nunq liberat aliquem corporaliter: quin etiam spiritualiter: et nunq partem liberat: quin etiam totum hominem liberaret: nihilominus si habemus respectum ad grauitate: cum una infirmitas sit grauior alia: a grauiori liberado infirmitate dicit misericordius se habuisse. **Sz querit: que tm inter alias est maior infirmitas? Respondet: qz illa q totu occupat hominem: et corporaliter et spualiter: plus illa q solu corporaliter. Sed que est illa? Rñ. qz possessio hois a diabolo. In alijs em infirmitatibus corpus affligit et anima no: quia stat in suo sensu: sed quando ho a diabolo inuaditur et ueratur (ut patet per experientia) tuc quo ad anima homo affligit: et rationis usu priuat: et deinde corpus ueratur: ergo dñs noster iesus christus hominem a diaboli manibus liberado: suam misericordiam magis in his qz in alijs ostedit.****

l **B**eatus uenter qui te portauit: et uerba que suxisti. **At ille dixit: Quinimo: Beati qui audiunt uerbum dei: et custodiunt illud.**

Jo. 1. b.

Dominica in medio Quadragesime

Postilla

Abijt iesus trans mare galilee/ quod est tyberiadis etc. Jo. vi. Dicitur. rii. Bar. vi. Hoc euangelium factum est anno christi. xxxii. Idus aprilis. domini/ ca. luna. xxii. inditi/ one. v. Ante initi/ um illius euange/ lii habetur: qd chri/ stus dixit iudeis et phariseis et scribis Ego cognoui vos quia dilectione dei non habetis in vo/ bis. Ego veni in no/ mine patris mei: et non accepistis me. Si ali/ venerit in nomine suo: illum accipietis. Quo/ modo potestis cre/ dere vos qui glori/ am ab inuicem ac/ cipitis: et gloriam que a deo solo est/ no queritis. Moli/ te cogitare qd ego accusaturus sum vos apud patrem est qui accusat vos Moyses: in quo vos speratis. Si em/ crederetis moysi/ crederetis for/ sitan et mihi: de me enim ille scripsit. Si autem illius li/ teris non creditis: quomodo verbis meis creditis?

Jo. 5. 8.

S

Post hoc abijt iesus trans mare galilee. Iudei em/ querebant christum interficere: et non erat adhue tempus passionis sue: ideo abijt trans mare galilee: et tunc pauit multitu/ dinem in deserto. Et istud miraculum factum est in principio tertii anni predicationis christi circa pascha: in quo die festo decolatus fuit sanctus Iohannes baptista. Ite

Et sequebatur eum multitudo magna: quia videbat signa que faciebat super his qui infirmabantur. Subijt ergo in montem: et ibi sedebat cum discipulis suis. Erat autem proximum pascha dies festus iudeorum.

Abijt iesus trans mare galilee quod est tyberiadis:

nota sicut de lyra: qd mare galilee est quidam lacus magnus per quem transit iordanis fluvius. Et dicitur mare sicut modum loquendi bebratum: in quo omnis congregatio magna aquarum vocat mare. Et dicitur mare galilee a pincia vel regione sicut mare anglicanum. Et dicitur mare tyberiadis ex nomine ciuitatis edificate i lictore: que antiquo ceneretur dicebatur: sed ab herode tetrarcha reedificata et ampliatu tyberias est vocata in honore tyberii cesaris.

Et sequebatur eum multitudo magna: quia videbat signa que faciebat super his qui infirmabantur. Subijt ergo in montem: et ibi sedebat cum discipulis suis. Erat autem proximum pascha dies festus iudeorum.

Et sequebatur eum multitudo magna: quia videbat signa que faciebat super his qui infirmabantur. Subijt ergo in montem: et ibi sedebat cum discipulis suis. Erat autem proximum pascha dies festus iudeorum.

Et ibi sedebat cum discipulis suis. Erat autem proximum pascha dies festus iudeorum.

Et ibi sedebat cum discipulis suis. Erat autem proximum pascha dies festus iudeorum.

Am iudeoz. a **C**ū subleuasset ergo oculos iesus: et vidisset quia multitudo maxima venit ad eum. scz propter deuotionē. Unde dicit: q̄ securg sūt eum turbe pedestres de ciuitatibus. *Ly.*

cit ei vnus ex discipulis eius andreas frater simonis petri. Est pu. vn^o hic ā habet dñg panes hordeaceos ⁊ duos pisces. Et puer iste dicit fuisse marcialis: qui fuit de parentela sancti petri ⁊ andreg fratru. *Uñ*

ra. Tantum em̄ de siderabant audire christū / q̄ obmiserunt apportare alimēta: p̄pter quod necessariū fuit fieri hoc miraculum.
b *Uñ ad philippū. scz. Quare non querit a iuda / qui erat dispensator? Respondit sanctus Thom. super Joannē: q̄ philippus erat oriūdus de illa patria: et iō specialē sollicitudinē gerebat de turba.*

⁊ extulisset ad circūcentia.
Cū subleuasset ergo oculos iesus

⁊ querendo eum.
et vidisset quia multitudo maxima venit ad euz: dicit ad philippum: Unde ememus panes ut manducent hi: *Hoc autē dicebat*

⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.
⁊ tētās eū. Ipse em̄ sciebat quid esset facturū. Rñdit ei philippus: *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*

⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.
Ducentoz denarioz panes non sufficiūt eis: vt vnusquisq̄ modicum accipiat. *⁊ paruum buccellam*

⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.
Bicit ei vnus ex discipulis ei⁹ andreas frater simonis petri: Est puer vnus hic q̄ habet qñq̄ panes hordeaceos ⁊ duos pisces. *⁊ p̄stos ex farina de hordeo*

⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.
Sed hec qd̄ sūt inter tātos: Bicit ergo iesus: Facite hoies discubere. *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*

⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.
Erat autē fenū multū i loco. *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*

⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.
Discubuerūt ergo interponit ad ostēdendum q̄ locus erat apertus ad sedendum. *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*

⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.
Terra em̄ illa valde calida est: ⁊ ideo tempestiuus metunt q̄ nos hic in terris nostris: ergo circa pascha habuerunt fenū in pratis.

⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.
Discubuerūt ergo viri numero quasi quinque milia. *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*

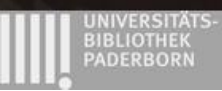
⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.
ercopt̄ mulierib⁹ ⁊ paruulis: q̄ non numerant hic p̄m legat̄

B *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*
hoc autem dicebat tentans eū. *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*
Tho. Christus nō questuit vt addiscederet: s̄ vt philippuz p̄bare. *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*
Ipse em̄ sciebat quid fac. esset. Rñdit ei philippus: Ducentoz denarioz panes non sufficiūt eis. *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*
Ly. q. d. Paupes sum⁹: tātam pecuniam habere non possum⁹:

⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.
et si haberemus: nō sufficeret p̄ refectione eorum. *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*
Ideo sequit̄: *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*
Et est argumentū exp̄sum: q̄ christus cū tota familia sua nō habebat ducētos denarios. *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*
Hodie em̄ parū videt̄ vni clerico vel episcopo habere centum marcas auuatim: ⁊ vnā bene expendāt. *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*

⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.
⁊ vnusquisq̄ modicum accipiat. *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*
Tho. Et est argumentū exp̄sum: q̄ christus cū tota familia sua nō habebat ducētos denarios. *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*
Hodie em̄ parū videt̄ vni clerico vel episcopo habere centum marcas auuatim: ⁊ vnā bene expendāt. *⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.*

⁊ vt qd̄ facere vellet / mirabilis appareret.
⁊ paruulis: q̄ non numerant hic p̄m legat̄

Dominica in medio Quadragesime

¶ lem cōsuetudine: sed solūmō viri a vigin-
¶ ti annis et supra. Attende s̄m Hierony-
mū: q̄ cuiuslibet millenario correspondeat
vnius panis. a **¶** Accipit ergo iesus
panes. scz in manus suas. **¶** Thom. Et sic

¶ ab s̄s m̄lrib⁹ z pueris q̄ nō nūerabā v̄q̄ ad
viri numero quasi quinq̄ milia.
vicesimū annū.

¶ Accipit ergo iesus panes: z cūz
z hordeaceos.

¶ gratias egisset: distribuit discubē-
z per manus apostolorū.

¶ tibus. Simuliter z ex piscib⁹ q̄tū
z multiplicabat.

¶ volebāt. Et aut̄ impleri sūt: dixit
z sanan.

¶ discipulis suis: Colligite q̄ supra
z reliquias de panibus z piscibus.

¶ uerāt fragmēta ne pereant. **¶** Col-
z s̄p̄tas: media correpta.

¶ legerunt ergo z impleuerūt duo-
z s̄p̄tas: media correpta.

¶ decim cophinos fragmentorum
ex quinq̄ panib⁹ hordeaceis z du-
z s̄p̄tas: media correpta.

¶ ob⁹ piscib⁹ que supersuerūt his q̄
manducauerant. **¶** Illi ergo hoies i
z s̄p̄tas: media correpta.

¶ cū vidissent q̄ fecisset signū dice-
z et saluatoz.

¶ bāt: Quia hic ē vere ppheta qui
z ut saluet eum.

¶ venturus est in mundum.

¶ me audies. **¶** Hoc est impletū in ipso dño
nostro iesu chzisto: ergo dicebant: Hic ē
vere propheta. i. ille magnus prophe-
ta promissus nobis a **¶** Moysē. **¶** Qui
uenturus est in mundum. ad ipsū sal-
uandum. Sic autem non venerunt aliū
pphete: sed solum ad denunciandum istius
aduentum. **¶** Circa presens euāgelium
vbi agit de illo conuiuio quinq̄ panum:
queritur primo: qui ministri fuerunt in il-
lo conuiuio? Respondet q̄ discipuli chz-
sti: quibus chzistus dixit: Facite homines
discumbere. Et **¶** Varius fuit puer iste

¶ cophinos fragmentorū ex quinq̄ pa-
nibus hordeaceis et duobus pisci-
bus q̄ supersuerūt his qui manduca-
uerāt. **¶** **¶** Hoc dicit ad euidentiā mira-
culi: q̄ plus remāst̄ q̄ a p̄ncipio apposi-
tū fuit. **¶** Tho. Et itā
dictis patet: q̄ pa-
res erant cophini
numero apostolo-
rū: in quo mōstrat̄
q̄ doctrina ap̄torū
p̄ totū orbem erat
distribuēda ex reli-
quijs doctrine chz-
sti. **¶** Illi ergo
hoies cūz vidit̄
q̄ fecisset sig. di-
cebāt. **¶** Tho. **¶** Raz
magnū z apertū et
tā oportū i mul-
tiplicatione panū
z in multitudine re-
liquiarū: dixerunt:
k **¶** Quia hic ē
vere propheta. **¶**
Lyf. **¶** Judē sciebāt
q̄ chzistus erat p̄-
missus in lege per
moysen tanq̄ pro-
pheta ceteris excel-
lentior. unde: **¶** Pro-
pheta de gente tua
z de fratribus tuis
sicut me suscitabit
tibi dominus de-
tuus: ipsum tanq̄

¶ tuus: ipsum tanq̄

¶ nostrum: ergo dicebant: Hic ē

¶ vere propheta. i. ille magnus prophe-

¶ ta promissus nobis a **¶** Moysē. **¶** Qui

¶ uenturus est in mundum. ad ipsū sal-

¶ uandum. Sic autem non venerunt aliū

¶ pphete: sed solum ad denunciandum istius

¶ aduentum. **¶** Circa presens euāgelium

¶ vbi agit de illo conuiuio quinq̄ panum:

¶ queritur primo: qui ministri fuerunt in il-

¶ lo conuiuio? Respondet q̄ discipuli chz-

¶ sti: quibus chzistus dixit: Facite homines

¶ discumbere. Et **¶** Varius fuit puer iste

mat. 14. b.

Deu. 18.

305.

Quis fuit
puer cū
q̄ panib⁹

A q̄ habuit q̄nq̄ panes ⁊ duos pisces: vt ha-
berē in legēda sua. Sedo q̄ritur: quot fue-
rūt cōiugē: q̄ forte quinq̄ milia viroz.

Quis ex vobis arguet me
de peccō rē. Joā. viij. Histo:ia
huius euangeliij facta est anno
christi. xxxij. p. kalē. Octo. feria
iij. inditione. v. Ante initū illius euangeliij

L Porilla

Dominica in passione domi-
ni. Euangelium Joānis. VIII. f.
quasi circa finem.

Fil-
lo tēpo-
re. Dicebat
iesus turbis
iudeozum et
principibus
sacerdotum:
Quis ex vo-
bis arguet

guere. *ergo. s̄ qui enim alios cor/
ripit/debet esse immunis ab illo quod in alto re/
prehendit.*

Me de peccato: si veritatem dico vobis: quare non creditis mihi?

*s̄ qui habet dei timorem. s̄ que ad emendatio-
nem vite inducunt.*

Qui ex deo est: verba dei audit:

*zē. Lyra. q. d. si habetis aliqd̄ peccatum
quod possitis super me ostendere: parat̄
sum audire: ⁊ me rōnabiliter purgare: et
ideo cū hoc non possitis facere. b̄. C̄. Si
veritatem dico vobis. Si pro quia.
c̄. Quare nō creditis mihi. Et sub/
dit causam dicens: d̄. Qui ex deo ē
verbum dei audit. Notandum q̄ ali/
quid ex deo ē dupliciter. Uno modo s̄m
naturam: ⁊ sic omnis creatura est ex deo
qui est largitus ei esse. Alio modo s̄m ab/
qui specialiter ex deo per gratiam: vt qui
recte credunt in deum: ⁊ mandata ei⁹ ser-
uant. De illis dicit dominus: Qui ex deo
est: verba dei audit: delectabiliter et*

An. 2. a
pura solū a vigin-
ti annis vsq̄ ad q̄n
quaginta numerat
viros ad bella ap-
tos: sicut Moyses
fecit. Tertio queri-
tur q̄s fuit magr̄ et
cocus in cōiugio?
R̄ndet q̄ christus
qui accepit panes
in manus suas: i s̄/
gnū q̄ sua potētia
q̄ creauit celū ⁊ ter-
rā: q̄ gubernat mū-
dū: posset multipli-
care panes: nō no-
uos panes creādo
s̄m Thomā in .iij.
parte s̄m: s̄ h̄ia/
cētes multiplican-
do: s̄lfr ex piscibus
quantū volebāt.

B
Quarto q̄rit: an panes
illi ⁊ pisces fuerūt optimi ⁊ lapidissimi?
R̄ndet Jacob⁹ lanuēsta. Credendum est
q̄ sic/saltes in sua specie: ⁊ a similib⁹ pbat p
Thyrs. sup illud Joānis: vbi christus in
nuptiis mutauit aquā in vinū: vbi sic dicit
Talia sunt christi miracula: vt mltō bis
q̄ per naturā s̄ūt speciosiora ⁊ vtiliora s̄/
ant. Quinto querit: cur nō vinū xp̄inauit
hominibus istis: quos sic p̄uauit quinq̄ pa-
nibus ⁊ duobus piscib⁹? R̄ndet q̄ potu-
it esse vt panes ⁊ pisces xp̄ietatē habue-
rint tā cibi q̄ potus: sicut etiā adhuc ho-
die apothecarij sciunt cōficere electuaria
cibi simul ⁊ potus naturā habentia.

Joā. 2. b
guere. *ergo. s̄ qui enim alios cor/
ripit/debet esse immunis ab illo quod in alto re/
prehendit.*

D
*Ex hoc vult
dici q̄d nō
est in se ipso
s̄m. q̄d querit
verbum dei
non inuenit
An. 6. 6.*